

PREISPITIVANJE RIZIKA I NESIGURNOSTI

Geary
W. Sikich

Što je rizik? Razmislite o tome prije nego što odgovorite. Poznajemo li doista rizik i razumijemo li ga? Neke od činjenica o kojima treba razmisliti:

- Rizik nije statičan, nego fluidan.

- Rizik traži slabosti za iskorištavanje.
- Rizik, stoga, može biti samo privremeno ublažen, a nikad zapravo otklonjen.

S vremenom se ublažavanje rizika smanjuje i gubi učinak jer se rizik mijenja stvarajući nove rizične stvarnosti.

Upravljanje rizikom zahtijeva da neprestatno nadgledate prepoznate rizike i nastavite tražiti nove. Taj proces ne može se provoditi bez kontinuiranog truda. Rizike trebamo tražiti u tri ili možda čak četiri dimenzije da bismo počeli razumijevati „dodirne točke“ i gomilanje rizika, potencijal da će kaskadirati, spojiti se i/ili si presjeći puteve.

Zapitajte se: „Koliki je kapacitet apsorpcije rizika moje organizacije? Koja je naša točka zasićenosti rizikom? U kojem nam trenutku profil rizika omogućuje otklanjanje rizika? U kojem

trenutku profil rizika stvara eksploziju rizika za našu organizaciju?“ Ta se četiri pitanja često uopće ne postavljaju tijekom istraža o riziku, prijetnjama, ranjivosti, utjecaju na poslovanje i/ili analiza opasnosti. Kako početi odgovarati na ta pitanja? Prvo, morate biti otvoreni za složenost; drugo, morate imati sposobnost šireg sagledavanja stvari i treće, morate prihvati nestatičnu, dinamičnu prirodu rizika.

Kapacitet apsorpcije rizika

Istražujući ovaj predmet, saznao sam da se većina izloženog u vezi s rizicima sastoji od složenih matematičkih jednadžbi usmjerenih na finansijsku izloženost, osiguranje, vjerojatnost itd. Iako su te informacije od ključne važnosti za upravljanje rizikom kako bi se rizici izmjerili, prepoznavanje i razumijevanje rizika te sposobnost organizacije da podnese realizaciju rizika zahtijeva od procjenitelja rizika izravniji, pojednostavljen pristup. Zbog jednostavnosti, predlažem sljedeću opću definiciju.

Kapacitet apsorpcije rizika može se definirati kao:

„Sposobnost organizacije da preživi nesigurnost realizacije rizika.“

Primjera je obilje, prisjetite se BP-a i katastrofe oko slučaja Deepwater Horizon, finansijske krize, javnog duga, kvantitativnog

popuštanja itd. Kapacitet apsorpcije rizika prepoznaće činjenicu da se neće svi ishodi dogoditi s poznatim ili procjenjivim vjerojatnostima. Donositelj odluka nalazi se pred neizvjesnim, a ipak prepoznatlim rizikom. Ono što donositelj odluke mora razumjeti jest kapacitet organizacije za podnošenje rizika ako se on realizira. BP se još uvijek suočava s nesigurnošću u vezi sa sporovima oko Deepwater Horizona. Europa se još uvijek suočava s nesigurnošću u vezi pitanja javnog duga, iako je EU pokrenula program kvantitativnog popuštanja.

Već možemo vidjeti povećanje broja članaka o „ratovima valuta“. Kad pogledate u svoju knjigu rizika, je li to područje rizika koje ste analizirali ili uopće razmotrili s obzirom na mogućnost vaše organizacije da preživi potencijalno divlje fluktuacije vrijednosti valute koja vam dominira u bilancama?

Nedavna politička priopćenja, na primjer, prijedlog proračuna predsjednika Obame, bave se oporezivanjem inozemne novčane imovine korporacija poput General Electric, Microsoft, itd. Ako prijedlog prođe, SAD bi mogle dobiti neočekivano velike porezne prihode. Plan je iskoristiti taj novac za poboljšanje infrastrukture. Pitanje za poslovne subjekte na koje to utječe bit će kako se nositi s rizicima koji proizlaze iz potencijalnog utjecaja poreznog zakona. Što ako iznenada druge zemlje prihvate tu ideju i počnu naplaćivati porez kor-

